

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL
TATABÁNYAI JÁRÁSI HIVATAL

Az illetékességi területen működő
valamennyi optometriai, valamint
szemészeti járóbeteg-ellátást végző
Egészségügyi Szolgáltató
részére

Cégkapu útján

Iktatószám: KE-06/NEO/01440-2/2026.
Tárgy: Tájékoztatás az optometristák
kompetenciájáról
Ügyintéző: Ungi Zsuzsanna
Telefonszám: +36-34 / 795-881
Hivatkozás: KE/NEF/00054-37/2026.

Tisztelt Egészségügyi Szolgálatot Vezető Asszony / Úr!

Hivatkozva a fenti iktatási számú, a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (továbbiakban: NNGYK) által megküldött bejelentésben foglaltakra, a Hivatal (változtatás nélkül) megküldi az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozata által kiadott szakmai állásfoglalást, amely az optometristák tevékenységének kompetenciahatárait szabályozza.

A bejelentés szerint az elmúlt időszakban a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) több megkeresés érkezett az optometristák tevékenységével, kompetenciahatáraival, valamint egyes, gyermekkorú személyeket érintő látásvizsgálati gyakorlatok szakmai megítélésével kapcsolatban. A felmerült kérdések egységes szakmai megközelítése érdekében az NNGYK állásfoglalást kért az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozatától, mely a következőket tartalmazza:

„Az optometrista képzés közel 40 éves múltra tekint vissza Magyarországon. Először Budapesten indult ilyen képzés a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karán, később és napjainkban is a jogutód Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar keretein belül.

Több évtizedig optikus előképzés volt szükséges, tehát a jelentkezők akkoriban rendelkeztek optikus előképzettséggel. Jelenleg semmilyen szakmai előképzés nem feltétel, ezért nagyon változó tudásszintű és életkorú emberek jelentkeznek be a képzésbe- sokan közvetlenül érettségi után vannak, de sokaknak már saját optikai vállalkozása, üzlete is van.

Az **optometrista foglalkozás lényege**, hogy az optikusnál képzettebb szakember elsősorban a **szemorvos munkáját segítse**, együttműködve a szemorvosokkal. Sajnálatosan Magyarországon ez történetileg másképp alakult, a rendszerváltás után számos optikus és optometrista nyitott optikai üzletet, ahol relatíve magasabb haszonnal forgalmazták a szemüveg lencsákat és kereteket. Tevékenységük, illetve az üzletnyitás szabályai is szabályozatlanok, megoldatlanok a mai napig, ebbe soha nem vonták be a szemorvosi szakmai és érdekképviselői szerveket. A probléma megoldatlanságának fenntartásához hozzájárult, hogy néhány évvel ezelőttig mind az orvosi, mind a szakdolgozói fizetések jóval alacsonyabbak voltak, mint amennyit egy optometrista kapott az üzleti szférában (akár munkatársként helyezkedett el ott, akár tulajdonosként).

A gondokat tovább fokozta, hogy a felvételi létszám nincs szabályozva, társegyetemek is optometrista képzést indítottak létszám kontroll nélkül, mivel a képzés fizetős és sokan jelentkeztek ebbe a befizetős, levelező rendszerű képzésbe.

Sajnálatosan ma már tudásunk szerint az optometristák száma meghaladhatja a szemorvosok számát. Ez nem lenne gond, ha képzettségüknek megfelelően a szemorvosi rendeléseken a szemorvosok

mellett dolgoznának, a szemorvosok munkáját segítve. Ezt azonban a felvételi eljárásban megkérdőjeleztek továbbra is mereven elutasítják – tehát remény sincs arra, mint a nyugat-európai országokban, hogy egy szemorvosot 2-3 optometrista segítse szakmai tevékenysége során. A problémát tovább fokozza az a jelenség, hogy a nagy optikai láncok a képzés idejére tanulmányi szerződést kötnek a jelentkezőkkel, amely finanszírozza a tandíjat és sok esetben emellé még ösztöndíjat is biztosítanak. A jelöltek szerződést írnak alá, amelyben vállalják, hogy a képzést követően a tanulmányi idő tartamának megfelelően évekig a finanszírozó cégnél dolgoznak és az ő termékeiket árulják, illetve reklámozzák.

Fentiek alapján a képzési rendszerbe felveendő jelentkezők számát jelentősen csökkenteni kell (évi 20-30 fő maximum országosan). Eddig a Magyar Szemorvostársaság és a Szakmai Kollégium jelzéseit az optometrista képzést végző felsőoktatási intézmények és az egészségügyi vezetés figyelmen kívül hagyták.

Ma természetesen már nem tud minden frissen végzett optometrista saját üzletet nyitni, nincs ekkora piaca a szemüveggészítésnek, ehelyett néhányan **kompetencia túllépés kapcsán** (bűncselekmény) olyan rendelésekkel kezdenek foglalkozni, amelyek képzésük nem jogosítja fel őket: például gyermekeket vizsgálnak, neuro-optometristának, neuro-optometriai szemésznek (!) nevezik magukat, amellyel megtévesztik a közembert, a vásárlókat. Egyben hátrányos helyzetbe hozzák becsületesen dolgozó és a szakmai kompetenciákat betartó kollégáikat. A szabályozás megalkotása elkerülhetetlen.

A gyermekszemészeti rendelésen kifejezetten káros, mivel képzettségük alapján nem jogosultak pupillatágító, illetve sugárizom-ellazító cseppek használni (a glaukómás roham provokálásának veszélye miatt). A gyermekek ilyen módon történő vizsgálata azonban, az akkomodáció kikapcsolásának hiánya miatt rossz, hibás dioptriájú szemüveg rendelését, elkészítését és a gyermekkel való viseltetést eredményezi. Ezzel tartós fejfájást, tompalátást, esetenként kettős látást is okozhatnak a fejlődő gyermeknek.

A GYERMEKEK SZEMORVOSI VIZSGÁLATA SZEMORVOSI KOMPETENCIA 18 ÉVES KORIG! A NEURO-OPHTHALMOLÓGIAI KÓRKÉPEK DIAGNOSZTIZÁLÁSA ÉS KEZELÉSE IS SZEMÉSZ SZAKORVOS FELADAT, NEUROOPHTHALMOLÓGIAI LICENCE VIZSGA LETÉTELE SZÜKSÉGES HOZZÁ (utóbbinak feltétele az orvosi diploma).

Az említett vizsgálasok miatt számos bejelentés, lakossági panasz érkezett az Egészségügyi Szakmai Kollégiumhoz, az NNGYK-hoz és egyéb egészségügyi irányító szervezetekhez.

A fent említett problémák megoldása, a visszaélések elkerülése érdekében az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozata és a Magyar Szemorvostársaság az alábbiakban foglal állást, egyben válaszolva is a fenti iktatószámmal érkezett megkeresésben feltett kérdésekre:

1. Optometristák 18 éves kor alatt nem vizsgálhatnak beteget. Nem rendelhetnek gyermekeknek szemüveget és nem illeszthetnek számukra kontaktlencsét semmilyen formában. Gyermekek számára szemüveg készítéséhez szemész szakorvosi vizsgálati lelet szükséges, ez alapján kell elkészíteni a szemüveget és ettől eltérni nem lehet. Amennyiben ilyen lelet nincs, büntetendő.
2. Optometrista végzettség alapján pupillatágítós vizsgálatot nem végezhetnek optometristák.
3. Az előző pont miatt hivatalosan is rendelkezniük kell egy szemész szakorvosi szakmai kapcsolattal, melyet a szemész szakorvos aláírásával és orvosi pecsétjével hitelesít. Ennek nyilvántartása az NNGYK-ban/ Egészségügyi Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozatánál történik.
4. Az optometristáknak öt évenként pontszerző szakmai továbbképzésen kell résztvenniük, amelyet a Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozata az egyetemek Szak- és Továbbképzési Központjával akkreditál és állapítja meg annak pontértékét.
5. Optometrista kizárólag a Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozata és a Magyar Szemorvostársaság által akkreditált, „okleveles optometrista” címet használhatja és ezzel a jelzéssel ellátott ovális alakú pecsétet használhatja, a működési engedély számának feltüntetésével.

6. Csak olyan külföldi képzés ismerhető el, amely magyarországi állami akkreditációval rendelkezik. Minden ettől eltérő cím használata, egyéb megnevezés feltüntetése jogi következményeket von maga után (megtévesztés, csalás, hitelrontás, kuruzslás)
7. „**Neuro-optometrista, neuro-optometriai szemész, gyermek-optometrista, binokuláris látás szakértő optometrista**” **kitételek sem hivatalosan, sem egyéb helyen nem használhatóak.**
8. Az optometristák továbbképzéseire, kongresszusaira az orvosok továbbképzéseivel, kongresszusaival kapcsolatos NNGYK szabályozás vonatkozzon. A szakmai ellenőrzést az NNGYK biztosítsa!
9. Az optometristák éves országos felvehető létszámát a Szakmai Kollégium Szemészeti Tagozata javaslata alapján meg kell határozni és be kell tartani.
10. Optikai eszközöket forgalmazó, vagy más üzleti alapon működő cég ne köthessen tanulmányi és finanszírozási szerződést optometrista hallgatóval vagy hallgató jelölttel.
11. **A gyermekek látásszűrésére van működő, hivatalos eljárásrend Magyarországon:** „Az Egészségügyi Minisztérium szakmai irányelve a 0-18 éves életkorú gyermekek látásfejlődésének követése, a kancsalság és a fénytörési hibák felismeréséről. Szűrővizsgálati irányelvek védőnők és gyermekorvosok számára. Készítette: az Országos Gyermkegészségügyi Intézet a Szemészeti Szakmai Kollégiummal, a Gyermekszemészek és Strabológusok Társasággal, a Csecsemő és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégiummal, és a Védőnői Szakmai Kollégiummal egyeztetve.” Jól bejáratott és folyamatosan ellenőrzött, komplex rendszerről van szó, melyben a védőnőknek kulcsszerepük van.
12. Önmagában egy fénytörési eltérést mérő készülék használata (pl. Plusoptix) e célból nem informatív, sok esetben álnegatív vagy álpozitív eredményt ad ebben a korosztályban. Megfelelő képesítés és engedély nélkül nincs indok arra, hogy bárki, saját kezdeményezéséből ilyen „szűréseket” végezzen bölcsődékben, óvodákban és iskolákban. Különösen veszélyes ez a tevékenység, amennyiben saját optikába való rendelésre és mindenkoron való szemüveggéskészítésre irányul. A Plusoptix készüléket nem jogosultak ebben a korosztályban optometristák használni önállóan. Szűrést nem végezhetnek ezzel az eszközzel sem. Szemüveget nem rendelhetnek a mért értékek alapján. Kizárólag gyermekszemészeti rendelésen, szemorvos mellett, szemorvos által végzett vizsgálat kapcsán használhatják a Plusoptix és egyéb fénytörési hibát vizsgáló eszközt.”

Az optometristák tevékenységével összefüggő hatósági ellenőrzések és tájékoztatási feladatok ellátása során a Hivatal a fenti szakmai szempontokat alkalmazza. Az eljárások során a hatóság kiemelt figyelmet fordít a betegbiztonsági szempontokra, a gyermekek vizsgálatának sajátosságaira, valamint a szakmai kompetenciahatárok szigorú megtartása.

Tájékoztatatom továbbá, hogy jelen levél célja a szakmai szempontok egységes megismerésének elősegítése. A konkrét ügyek megítélése minden esetben az adott tényállás, a rendelkezésre álló dokumentumok, valamint az irányadó jogszabályi és szakmai keretek együttes mérlegelésével történik. Jelen tájékoztatás nem helyettesíti az egyedi ügyekben szükséges hatósági mérlegelést.

Segítő együttműködését – a fentiek szerinti egységes szakmai szemlélet érvényesítésében – előre is köszönöm.

Tatabánya, az elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Hajasné dr. Hertelendi Valéria járási hivatalvezető nevében és megbízásából:

Tisztelettel:

Ménésiné Szaniszló Hedvig
osztályvezető